

8. Inrättande av ett nationellt biblioteksorgan

Regeringen bör inrätta ett särskilt operativt nationellt biblioteksorgan. Dess uppgift ska vara att med utgångspunkt i de nationella strategierna och målen utveckla den heltäckande nationella bibliotekspolitik som idag saknas. Mer konkret skulle organet bland annat kunna få ansvara för att:

- följa upp och utvärdera de nationella strategierna och målen
- ta fram, sammanställa och analysera nationell biblioteksstatistik, kvalitetskriterier och kvalitetsindikatorer
- utveckla nationella lösningar för till exempel bibliotekens digitala tjänster, webbtjänster och andra tekniska plattformar
- stimulera biblioteksutveckling
- bedriva kvalificerad omvärldsbevakning nationellt och internationellt
- företräda svenskt biblioteksväsende i internationella sammanhang
- stimulera utbildning, vidareutbildning och forskning inom sektorn
- fördela statliga medel för biblioteksutveckling, läsfrämjande insatser mm

**Sverige behöver en
nationell bibliotekspolitik!**

Svensk Biblioteksforening
www.biblioteksforeningen.org

DIK
www.dik.se

Föreningen Sveriges Länsbibliotekarier
www.lansbiblioteken.se

Sveriges Författarförbund
www.forfattarforbundet.se

**ÅTTA FÖRSLAG TILL
BIBLIOTEKSPOLITIK
FÖR FRAMTIDEN**

ÅTTA FÖRSLAG TILL BIBLIOTEKSPOLITIK FÖR FRAMTIDEN

Sverige bör sträva efter att skapa ett bibliotekssystem som bidrar till att utveckla ett långsiktigt hållbart kunskapssambälle som inkluderar alla invånare i landet. I en nationell bibliotekspolitik för att nå detta mål är främst följande inslag nödvändiga:

1. Nationella strategier, definition av bibliotekens huvudfunktioner och utvärdering av bibliotekslagen

Det behövs en väl förankrad och genomarbetad strategi för bibliotekets roll i kunskapssambället som grund för den nationella bibliotekspolitiken. Den nationella biblioteksstrategin bör klargöra de offentliga bibliotekens huvuduppgifter, i relation till följande:

- läsande och läsförståelse
- demokrati, yttrande- och informationsfrihet
- livslångt lärande, kunskapsutveckling och personlig utveckling
- kultur och social sammanhållning
- samhällets innovationskraft

Utifrån den nationella strategin måste bibliotekslagen utvärderas och reformeras, i syfte att utveckla den till ett bättre fungerande verktyg för biblioteksverksamheten och dess utveckling.

2. Målformulering, uppföljning och utvärdering av biblioteksverksamheten

Det behövs nationella mål, kvalitetskriterier och kvalitetsindikatorer för biblioteksverksamheterna i Sverige. Dessa ska löpande följas upp, utvärderas och utvecklas.

3. Insatser för att stärka barns och ungas läsande

För att motverka barns och ungas sjunkande läs-förmåga bör en nationell satsning på läsfrämjande och tidig språkutveckling initieras. Ett inslag i denna satsning bör vara att alla elever i grund- och gymnasieskolan garanteras tillgång till väl utrustade skolbibliotek bemannade av personal med relevant kompetens.

4. Bättre tillgång till bibliotekens tjänster

För att förbättra alla invånares tillgång till biblioteks-service, böcker och andra informationskällor måste de allmänna bibliotekens finansiering förstärkas. Med bättre resurser kan invånares tillgång till biblioteks-service förbättras till exempel genom en prioritering av läsfrämjande insatser och en nationell satsning på bättre tillgänglighet till bibliotekstjänster. Det är också angeläget att utöka det statliga inköpsstödet till att även omfatta litteratur i olika utföranden samt teknisk utrustning för att främja användandet. Stödet bör också breddas till att omfatta fler grupper. Vidare bör de statliga anslagen för biblioteksutveckling utökas för att möjliggöra satsningar på utveckling av nya tjänster och nya arbetsmetoder.

5. Stärkt infrastruktur för digitala tjänster

Med hjälp av samordnad upphandling av licenser och offentligt finansierade investeringar i system, nätverk, digitalisering och tekniska standarder kan bibliotekens användare enklare få tillgång till en mer samlad service.

6. Intensifierad forskning och kompetenshöjning på biblioteksområdet

Behovet av kvalificerad utbildning och fortbildning för biblioteksanställda måste uppmärksammas på såväl nationell som lokal nivå. En bred satsning på höjd kompetens bland bibliotekens personal bör företas. Forskningen inom biblioteksområdet bör ges ökad uppmärksamhet i regeringens forskningspolitik.

7. Fri tillgång till offentligt finansierade forskningsresultat

En grundläggande princip inom forskningen är ett fritt informationsutbyte och en maximal spridning av forskningsresultat. Här kan biblioteken spela en viktig roll. Världen över arbetar nu forskningsinstitutioner, universitet, bibliotek och forskningsfinansiärer med att etablera öppna arkiv. Regeringen bör ta initiativ till att all offentligt finansierad forskning i Sverige, så långt möjligt, görs tillgänglig enligt Open Access-modellen.